

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne peti-vrate po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volitve v Brežicah.

Dopis.

Okrajni zastopi na Slov. Štajerskem so mali deželni zbori. Važni so za gospodarstvo in sploh za kulturo dežele in zato bi bilo vredno, da se Slovenci pred volitvami kaj več potrudijo, da si zagotovijo večino. Po toči zvoniti in se hudoovati nad nasprotniki, nič ne zalega. Prav ima, kdor zmaga, saj gre zato v boj. Nemci so dosegli pri zadnjih volitvah v brežiškem okraju lepo zmago. Pravil Nemcev sicer tam ni, kajti še grof Attems in baron Moškon nista Nemca nego sta potomca starih grajskih slov. rodov. Mi tukaj na desnem bregu Save mislimo, da so slovensko misleči rojaki na levem bregu Save zaslužili, da so jim nemško misleči po volitvi okna pobili. Pol ure od Brežic se začne Hrvaška. Okoli in okoli je slov. kmet, tudi dober, razumen slov. kmet, ki v gospodarstvu napreduje, ki misli, ki tudi v politiki misli. Ima precej dobro ljudsko in drugo šolo. Razumen večeji kmet odločuje pri volitvah v okr. zastop. In vendar je bil od pomemencev tako tepen! Razni kozli se zdaj vlačijo v javnost, ki morajo ta greh nase vzeti. Res, izdajicam se pljune v obraz in vsako jih zaničuje, ali priznati se mora vendar, da je organizacija Slovencev na slov. Štajerskem presneto slaba, ako Slovenci tudi v takih okrajih kakor je breški, pri volitvah padajo. — Starega dr. Srebreča ne moremo dolžiti greha. Za agitatorja ta mirna pošena slov. duša nima ne malo talenta. Ali kaj so drugi delali? Že 14 dni pred volitvijo so roke križali in javkali, da prav gotovo propadejo. Tako se vedejo dobri agitatorji! Puško so vrgli v koruzo! Seveda mora kmet tudi tako storiti. In vendar koliko volitev se je že v zadnjem trenutku pribojevalo! — Kranjska in posebno dolenska mesta so bila še pred 20 leti pomembna. Danes! Lahko je razumeti tožni položaj Slovencev na Koroškem in Štajerskem. Mesta so že važne postojanke v narodnem gibanju. Mesta je pridobiti in kmet gre za njim, vsaj pametnejši

kmet. Gospodarstvo stvarja naravno vez mej meščanom in kmetom. Pomembni meščan ima iste gospodarske in socijalne težnje, kakor slovenski meščan. Zato pa ni največja coprnja v mestih tal pridobiti in celo v mestu, ki je otok sredi slovenskega življa.

Samo z narodnostno idejo se v takih razmerah, v katerih smo Slovenci, ne izhaja. Mejaši smo dvema tujima narodoma, ki imata večjo gospodarstvo in drugo kulturo. Čež naše dežele vozi glavna železnica naše države. Okoličani smo važnega morja. Gospodarska vprašanja silijo v prvo vrsto in vprašanja, kako dobiti večjo omiko. Tudi mase narodov sodelujejo v tem vrvenju.

V Avstriji imamo še kulturni in gospodarski boj proti ostalinam fevdalizma. Razvoji gospodarstva ter druge kulture nas naravnost silijo v ta boj, in razlikovanje po različnih gospodarskih, socijalnih, političnih strankah je znamenje živjčnega razvoja narodovega. Narod, ki danes ni razdeljen v več strank, v gospodarske, socijalne, politične, ne velja dosti, v njem je vse pri starem, on stagnira in umira, ako je mejaši agilnejšim sosedom. Pri nas na Kranjskem je hvala Bogu še nekaj strankarstva, ki stoji tudi na gospodarskih in socijalnih tleh. Pri nas uvidevajo Nemci in pomemenci, da je treba tega strankarstva, in uvidevajo, da je treba emancipacije od glavnih pijavk kmeta, da je tega treba pripeljati do večje produktivnosti, do oslobojenja od mōre prošlosti v vseh ozirih in tako tudi meščana, ki še hoče biti „pfälbürger“. Vsak konkurz je žalostna prikazen, bodi da zadene pomemčena ali Slovence.

Kranjski Nemci po večini uvidevajo, da imajo za kaj boljšega skrbeti, kakor Bismarcka častiti. Produktivni ljudje meščanstva si hočejo avstrijska tla ohraniti. Tako gotovo tudi pametnejši meščan na Štajerskem. Tam hajlajo le iz državnih jaslji krmljeni ljudje. Vse nemško nastopanje na Slov. Štajerskem je nastopanje opice. Iz naših domačih ljudi, ki kaj mislijo, ni nastalo. Pametnejši nemški meščan uvideva, da je od Mure naprej svet zanj zaprt, da

je za njegovo produktivnost torišče le doli na velikem slovanskem jugu, kateri broji skoraj 20 milijonov ljudi. Tak človek tudi uvideva, da mu vsa nemška glorijska nič ne hasne, ako stagnira masa naroda, mej katerim živi.

Volitve v okr. zastop v Brežicah nam kažejo, da je zmagal nemški uradnik-hajlovec s pomočjo meščanskih ljudi, ki si svojega gospodarskega stališča niso svesti in s pomočjo naših kmetov, ki so siti dalje hoditi s stranko, ki jo komandira farož. V naših časih v taki stranki ne more biti dosti živahnosti, energičnega nastopanja in teženja po večjih smotrih. In je treba večjega strankarstva, da se meščan zave svojega stališča kot delavec. To razlikovanje bode pomemčena in Slovence učilo, da nas vodi gospodarstvo na slovanski jug, ne pa v Berlin, do Adrijanskega morja, ne pa do Severnega. Sprevidela bosta v teh strankarskih bojih oba, da ni časa za medsebojno rovanje in gmotno oškodovanje. Našla bosta, da jima obema jemlje svetovni trg notranji trg doma in v drugem slovanskem jugu, našla bosta, da sta oba reveža kot producenta.

Na Kranjskem imamo liberalce, klerikale, socijalne demokrate, bauerbündlerje, ljudi, ki še želijo srednjeveško rokodelsko zadrugo, antisemite, ki proglašajo liberalce za žide in nastopajo pod zastavo sv. Jožefa. Gospodarske in politične ideje združujejo tu čestokrat stranke, ki so si sicer jako nasprotni. Tudi naše ženstvo hoče govoriti v gospodarskih vprašanjih. Meščani imamo trde boje proti konsumnim zadrugam in sodelujemo pa brez razlike narodnega mišljenja pri kmetijskih produktivnih zadrugah, ali vsaj pri snovanju, ali pa razdiranju, kakor ravno pride. Na Slov. Štajerskem je vse mrtvo. Lahko je torej, da se v takih krajih, kakor je breški okraj, ne zmaga.

Ne umešavamo se radi v štajerske razmere. Ali, ko bi bilo enkrat s slov. Štajerci pri kraji, pridemo potem še drugi Slovenci pod sekiro. Slovenci smo jako majhen narod. —

Še enkrat nadškof Stadler.

Sedaj je menda doba nadškofovskih blamaž. Za Stadlerjem je prišel dr. Kohn. Klerikalci so mislili, da se z znano izjavo, ki so jo podpisali nadškofu Stadlerju njegovi podrejeni duhovniki in franjevci, Stadlerjeva afeta pokoplje. In res je bilo nekaj časa tiho, ker se je vsa javnost obrnila na olomuškega nadškofa. Klerikalno časopisje, kakor »Katoliški list«, »Vrhbosna« in tudi naš »Slovenec« pa so triumfovali, češ, samo obrekovanje, dočim Stadlerjevo postopanje odobruje vse duhovništvo in njegovi verniki.

Sedaj pa je priobčil neki duhovnik iz Stadlerjeve nadškofije v »Hrvatskem Pravu« dopis pod naslovom: »Istina nada vse!« V tem dopisu pravi:

»Izjava v prilog nadškofu Stadlerju vedno bolj razvneema katoliške duhove v Bosni in Hercegovini. Med nami duhovniki se slišijo prebrtke besede, s katerimi se obsoja nedostojni način, s katerim so se izsilili podpisi za ono izjavo pri slavnostnem obedu na veliki četrtek, na oni veliki dan v katoliški cerkvi, ko bi duhovniku ne bi pristojalo, da s posvetnimi stvarmi onečašča one velike čase duševnega premišljevanja. Na veliki četrtek med gostovanjem inter pocula, ali kakor pravi narod, »ko je vince udarilo v lice«, lazil je kanonik Šarič z izjavo od osebe do osebe: »Jel'te, mnogopoštovani, Vi čete podpisati nešto za našega presvjetloga?« Saj se ve, kako pač gre do take stvari. Ne moreš reči: nečem. Sedi za nadškofovo mizo, pa se mu nečeš zameriti. In ljudje so podpisali, da niso niti vedeli, kaj podpisujejo, kakor tudi niso vedeli, zakaj jih je nadškofijski ordinarijat ravno letos na veliki četrtek poklical v Sarajevo.

No ni se vse samo s tem završilo. Nadškofijski ordinarijat je ono izjavo poslal potem na vse župnije

z ukazom, da jo župniki in njihovi pomočniki morajo podpisati. In tako bo nadškof Stadler na kompetentnih mestih mogel dokazati, da je zanj in z njim solidarno vse duhovništvo.

Nam pa je razun tega vsem čudno, zakaj se hrvatsko časopisje kot eden mož ne vzdigne na obrambo hrvatske katoliške inteligence in drugih odličnjakov v Bosni, katere napada nadškof Stadler v svoji famozni izjavi, katere napada redno »Vrhbosna« in katere istotako nizko in odurno napada »Katoliški list«.

Pazite ljudje, kaj delate, da ne razpalite ognja kakor Jeglič, Stadlerjev učenec, med Slovenci! Ne zapirajte oči pred dogodki in čutili ljudi in naroda!«

Nadalje pravi dopisnik, da je nadškof Stadler v aferi mohamedanske vdove Sale storil proračuneno nekaj, kar more med narodom vreči mržnjo na franjevece. Stadler je namreč odredil, da je Salo krstil frančiškanski župnik v Gromiljaku, dočim je bila ista tačas v župniji v Deževicah, kjer župnikuje Stadlerjev duhovnik. Zakaj ni pustil, da bi jo krstil njegov župnik v domači župniji? Mohamedanka pa je pravila, vrnivši se v Konjico, da se ni hotela dati krstiti, ker ji tega ni narekovalo srce, temuž so jo pregovorili. To je velika blamaža za Stadlerja, za »Vrhbosno« in »Katoliški list«.

Dogodki na Balkanu.

Zaradi dinamičnih atentatov v Solunju je baje sultan osebno pisal protestno noto bolgarski vladi. Nadalje zbira turška vlada vse gradivo, ki bi kompromitiralo Bolgarsko ter ga predloži veselilam. Bolgarskemu diplomatičnemu agentu v Carigradu se je naročilo, da sestavi zapisnik vseh dostojnih Bolgarov v turški prestolnici ter jim izroči pooblastila. Bolgari brez takega pooblastila se

se jih je sprva, potem pa pazno gledala v sobo. Vedno bližje se je primikala oknu. Robec se ji je odpel, zdrnil iz desne rame ter pokrival le še levo. Krepko se je zopet ogrnila. Mož je menda zaspal. Roke so mu umahnile, le prsi se dvigale počasi.

Lahno je stopila od okna ter sedla na klopico pod njim. Glava ji je padla na prsi, roki pa sta grabili krčevito za klop, kakor bi jo hotela streti.

Iz zvonika je zadonel večerni zvon. Vzdrnila se je za hip, poslušala, odkod prihajajo glasovi, se mehanočno ozrla proti cerkvi, in zopet sedla na klop. Roki sta ji omahnili ter viseli mrtvo ob telesu. Pogledala je na deco, ki je stala v krogu ter molila, in povsila še nižje glavo; vrat ji je zadrhtel, in iz prs se je izvil pritajen vzdih.

Zakrila si je obraz z rokami, naslanjaje se na desni na skladalnico drv.

Po zemlji se je razgrinjal mrak, težko se je zibal s cvetličnim vonjem nasičeni vzduh, in po nebu so se podili raztrgani oblaki. Posijal je mesec ter razavetlil star, na koncu

LISTEK.

Po grehu.

Spisal Š. Nad.

Poluglasno žvižgaje je stopil iz mizarjeve hiše mlad mož, zaokroženih, črnih brk, temne polti in visokega stasa, si norovozno zapel suknjo in se ozrl po trgu gori in doli. Bil je pisar.

Pred hišo se je igralo ob jarku nekaj otrok. Vrišč je bil tolik, da se je nevoljno ozrl nanje.

»Stric, kam?« se je oglasila za njim Malka, sedemletna hčerka mizarjeva. Pisar se je obrnil k njej ter se za hip zagledal v otroško glavo; potem pa se je zganil, kot bi se bil vzdramil iz sanj, odgovoril kratko: »Da, da« ter odhitel proti sodniji.

»Malka, zakaj pa praviš temu črnemu možu stric?«

Sosedova Ančka je z otroškim, radovednim pogledom zrla mizarjevo hčer in nadaljevala: »Naša mama so rekli, da to ni tvoj stric, da je hudooben človek, ki sovraži vašega bolnega ateja.«

»A meni so mama rekli, da mu moram vedno reči stric, in da mi bo zato kupil lepo punčko; mama so vedno veseli, kadar pride k nam, ata pa ga gledajo tako postrani.«

Po teh besedah sta se zopet zaverovali v igro, in vnovič je nastal glasen hrup, da se je razlegalo po vsem malomestnem trgu.

Tu zunaj je vladalo nedolžno otročje veselje in rajanje, a notri v sobi je objemala mizarja in njegovo ženo skrb in žalost; vsakojakih zdravil nasičeni in zoperni vzduh je legal strupeno na prsi ter le še povečaval ono neznosno, napeto stanje.

Mizarjevo lice je bilo blede in upalo; globoko vdrte oči so trudno zrlle iz očesnih jamic, kot bi se hotele vsak hip zapreti za vedno. Spoznalo se je na prvi hip, da ga je trla sušica, ona neusmiljena bolezen, pri kateri že samo misel nanjo zadodša, da se človeku napolni srce z neko tajno grozo, kot pred nekaj strašnim, s čemur se človek bori zaman, brez vspeha, da, celo brez nade na vspeh. Žena je zrla nanj nekako kljubovalno; bila je precej mlajša od moža, dasi je bil tudi on še v najboljši moški dobi. Njeno

lice je pričalo o nekdanji lepoti, tudi zdaj se ne bi moglo imenovati grdo, toda bilo je vse izjedeno od strasti in skrbi življenja.

»Ti je odleglo?« vprašala je ona. »Malo, danes je sicer boljše, a jutri bo zopet slabše.«

Vtihnila sta zopet. Njej se ni ljubilo govoriti, mož je pa kot v zadregi odgovarjal.

Žena je primaknila stol k oknu ter zrla na deco, igrajočo se zunaj pred hišo.

»Otroci?« je vprašal.

»Da« odgovorila je kratko.

»Naša tudi med njimi?«

»No, seveda.«

S težavo je vstal ter se opotekal k njej. Ona je vstala, misleč, da hoče pogledati skozi okno.

»Neža!«

Vprašaje ga je pogledala.

»Sedi!«

»Sedi sam!«

»Veš, da si ti vsega kriva, moje boleznin nesreče, ali jaz ti odpuščam; po moji smrti bodeš videla, kaj sem ti bil.«

Ona ni odgovorila. Strmela je topo predse in v ušesih ji je zvenelo: »Ti si kriva!«

bodo skupno kaznovali, oziroma izgnali. Bolgarska vlada je že odgovorila na sultanovo noto ter odklonila vsako odgovornost za dogodka v Macedoniji. Očita se Turški, da ni dovolj nadzorovala mej. Ob enem je tudi odgovorila, da pride z ostrim odgovorom, ako sultan ne odtegne svojega ultimata. Razmere so se vsled tega med obema državama zelo poostrele, posebno še zaradi tega, ker so turške oblasti zaplenile pri hišni preiskavi v Solunju spise prvega bolgarskega tajnika diplomatske agencije. Večji izgredi so se pričakovali dne 6. t. m. na narodni praznik sv. Jurja. Vsled obsežnih oblastvenih odredov pa se ni ničesar prigodilo. Avstrijski poštni urad v Solunju je zastražen, ker se boje atentata. V Solunju prihajajo vedno nove vojne ladje. Italija ima tam že šest svojih ladij, Nemčija je poslala ladjo »Loreley«, tudi Grška pošlje te dni eno svojih vojnih ladij. Pri Dzumaji je bila večja bitka med vstaši in Turki. Med padlimi vstaši so spoznali bolgarske častnike: podpolkovnika Georgjeva, majorja Stojkova in Gerova, kapitana Brotoke-rova in poročnika Batjeva. Tudi v Banici pri Seresu se je vršil boj. Padlo je mnogo Bolgarov, vas je zgorela. V Monastiru vlada velik strah, ker je napovedan dinamični atentat, kakršen je bil v Solunju. Bolgare kar po vrsti zapirajo, kjer jih dobe, ali so sumljivi ali ne. Carigrad je razdeljen za bolj nadzorovanje v štiri vojaške okraje. Vesti o mobiliziranju treh avstrijskih vojsk so baje raznesli vstaši, da podžigajo odbore.

Politične vesti.

— V nagodbenem odseku je kritikoval posl. Ellenbogen pri točki — 6. razmere pri avstrijskem Lloyd. Lloyd skuša uvesti nekaj zistem kulijev, ker vkljub velikanski subvenciji 8 milijonov kron, odpušča avstrijsko moštvo ter nastavlja Grke, Armence itd., nevarne in neizkušene, pa cene delavske moči. Zahteval je v resoluciji, da se predloži zbornici zakonski načrt o varstvu oseb, ki so uslužbene pri mornarstvu. Posl. Biankini je predložil resolucije glede varstva domačega morskega ribarstva in primorskega mornarstva proti italijanski konkurenci.

— Zaradi zadnjih sodnih imenovanj na Štajerskem k ministrskemu predsedniku došli poslancem Derschatta, Wolffhardt in Pommer je rekel dr. Körber, da ga pri teh imenovanjih niso vodili nikaki politični oziri, temuč se je imenovanje izvršilo edino le na podlagi stavljenih predlogov ter si je dal poslati še posebej poročila.

— Tiskovni odsek dogotovi danes ves vladni načrt o novem tiskovnem zakonu. Elaborat pa se predloži plenumu šele po binkoštih,

ker se hoče dati vladi prilika, da se izjavi o prenatrpanosti ter se doseže vsakojaki kompromis. Daljša debata se je razvnela pri § 43 glede zaplenbe časopisov pred sodnim izrekom. Razun Abrahamoviča so se izrekli vsi poslanci v odseku proti taki preventivni cenzuri, ker bi se na ta način zatirala antiklerikalna literatura.

— Hrvatski deželni zbor se v kratkem skliče ter se pričakujejo viharne seje zaradi nemirov po deželi in nagle sodbje v Križevacu.

— Trozveza. Na Dunaju so baje neprijetno zadeti, ker se v napitnicah med nemškim cesarjem in italijanskim kraljem niti z besedico ni omenilo tretjega zaveznika, t. j. Avstrije. Italijanski oficiozni listi pišejo, da je Dunaj sam kriv, ako niso odnošaji med Avstrijo in Italijo tako pristrani in odkriti, kakor med Italijo in Nemčijo. Avstrija da ima pač zaveznike, nima pa nobenega prijatelja, ker ne razume ničesar tega storiti, kar ustvarja prijateljstvo ter ga dela trajnega.

— Italijanska pravna akademija na Tirolskem. Ker delajo ustanovitvi taki akademiji v Inomostu velike zapreke, namerava se ustanoviti v Hallu, kjer je med 6191 prebivalci le 92 Italijanov.

— Boji v Maroku. V Medinu pri Fezu se je vršila 10urna bitka med vstaši in cesarskimi četami. Vstaši so pregnali cesarske, ki imajo mnogo mrtvih in ranjenih.

Dopisi.

Z Bleda. V nedeljo, dne 28. m. m. presenetili so nas blejski pevci in diletanti s prekrasno veselico, vršečo se v dvorani »Blejskega doma«. Preživeli smo ta pot zopet večer, ki ostane neizbrisen v naših srcih. Vse točke obsežnega in okusno sestavljenega programa izvajale so se kar najlepše in kar najčastnejše. V vsakem oziru najsijajnejši pa je bil zbor »Ciganov«. Sredi romantičnega gozda z jezerom, v ozadju se je vila okolo velikega kotla četa ciganov v krasno alegorično skupino. Elegantni kostumi cigank in tipične orjaške postavbe ciganov, bleščeče se v rdečkasti svetlobi umetelnega ognja vzbujale so v občo pozornost in veselo iznenadenje. Zadivljeni smo bili ob čarobni krasoti tega prizora, ko pa se je dvignila iz čistih grl številnega zbora mogočno naraščajoča melodija Schuhmannovih »Ciganov«, priklopelo je naše začudenje do vrhunca in nismo si mogli kaj, da ne bi ob sklepu iste dali z burnim in dolgotrajnim odobravanjem duška našim čutilom. In zbor je to zaslužil, zakaj zapel je precizno ter se odlikoval zlasti po pravilni deklamaciji in točni dinamiki. — V Försterjevi pesmi »Naše gore« so pokazali pevci, da so pravi sinovi naših planin, peli so presrečno in z veliko navdušenostjo. Gerbičev melodijozni ženski dvospev »Pomladni klic« se je pel fino z velikim občutkom. Po svršetku pev-

skih točk, nastopili so diletanti v Murnikovi enodejanski burki »Bucek v strahu«. Vsa igra se je vršila vrlo dobro ter vzbujala toliko smeha, da so morali igralci vsled tega igre večkrat prekiniti. — Ob sklepu veselice naprosilo je mnogo gostov vrlega dirigenta nadoč. Rusa — kateremu gre pač največja zahvala na krasno uspeši veselici — naj bi se igra ponovila, v kar je blagovoljno privolil. In tako smo se minulo nedeljo zopet sešli v »Blejskem domu« ter se zabavali še mnogo bolj nego prvokrat. Da je bila dvorana polna do zadnjega kotička obakrat — umevno je ob sebi. — K sijajnemu vspehu te veselice je zlasti mnogo pripomogla požrtvovalnost gosp. Waltrinijeve, posestnice Luiznih toplic, ki vsikdar rada dejansko pomaga, kadar se gre za narodno stvar ter povzdigo našega Bleda, za kar izrekamo njij in kakor tudi g. dr. Klimekovi za krasno spremljevanje na klavirju in g. Murnikovi na dobrohotni pomoči našo najpristranejšo zahvalo.

Iz Haloz. Ker sem Žunkovičev naslednik v Narapljah in ker je ta kraj v Halozah, se me sumniči, da sem jaz spisal dopis, ki je izšel v »Slovenskem Narodu« pod naslovom »Iz Haloz«. Izjavim s častno besedo, da nisem spisal nobenega dopisa, v katerih se napadajo g. J. Žunkovič, g. nadzornik za ptujski okraj in okr. šolski svet ptujski in da torej tudi nisem spisal zadnjega dopisa, ki je naslovljen »Iz Haloz« ter nisem v nobeni zvezi z njim. Slavno uredništvo pa prosim, da blagovoli izjaviti, sem li spisal kateri dopis in če sem s katerim v kaki zvezi ali ne. (Op. ured.: Potrjujemo, da g. Anton Pesek ni v nikaki zvezi z dotičnimi dopisi.) Jaz se za dopis »Iz Haloz« nisem brigal, ker že skoraj pol leta nisem videl g. Ž. in se tudi zanj nisem zmenil. V 16. št. »Slovenskega Gospodarja« se pa Ž. tako zagovarja, da leti sum name. Nekateri kolegi so mi izrazili, da pač Ž. mene misli, in ko sem se z njim dne 23. m. m. slučajno sešel, sem ga vprašal, če misli mene ali ne, saj pravi v »Gospodarju«, da dopisnika dobro pozna. Odgovoril mi je zvito, da on ni nikomur dejal, da sem jaz ali da sem jaz s svojo roko pisal. In ko sem mu rekel, naj torej pove, da misli koga drugega in ne mene, mi je dejal: »Zakaj naj to rečem?« Na dopis v »Slov. Gospodarju« jaz ne bom odgovarjal, ker dopisa v »Slov. Narodu« nisem spisal in tudi ne vem, če je res župniku oddal šolsko vodstvo in če mu je res kak župnik rekel: »Marsch...« Le toliko, kolikor meri in s čim meri name. Mlajši sem res od Žunkoviča, pa moker sem za ušesi le tedaj, kadar se umivam. Sicer pa to primero, »Ti si moker še za ušesi« predbacivajo drugim navadno le pobalini in ne močje, ki so celo tako razvrtljivi da, kakor sami pravijo, še nikdar niso čitali »Slov. učitelja«, pa vendar zatrjujejo, da jim je ta list ljubi in da je ta resnicoljuben.

Če so prinesli »Popotnik«, »Zvonček« in »Vrtec« nekaj moje »prazne slame«, gospoda Ž. to nič ne briga. Uredniki so se mi dozda še vedno zahvalili zanj to priliki nadaljnih prispevkov. Žunkovičev dopis v »Gospodarju« res ni prazen, temveč je poln — psov. In take polnote (vsebine) si jaz svoji prazni slami res ne želim, naj bo le raje prazna. Ker pravi g. Ž. v »Gospodarju«, da misli dopisnik vedno na svojo prejšnjo štacijo, kjer se mu je (dopisniku) primerilo nekaj takega kot: »Marsch hinaus L...« S tem meri name, ker sem imel neko tožbo s tamošnjim kaplanom; pa mene ni nikdar nihče nagnal iz kakga farovža, ker nimam navade, da bi se po farovžih plazil, in tudi drugod me še ni nihče napodil. Stvar pa je bila ta: Ker se je veronauk v kraju, kjer sem bil prej nastavljen, zelo neredno poučeval, in je kaplan vendar prosil povišanja potnine, mu jo je deželni šolski svet povišal, pa obenem tudi odredil, da mora vsak teden redno priti dvakrat v šolo, da mora razredni učitelj vestno zaznamovati obiske kaplanove in da mora šolski vodja kaplanu pobotnico za potnino potrditi, če je bil 92krat v letu v šoli ali ne (ob er 92 Gänge gemacht hat). Za resničnost potrjenja se imenuje šolski vodja: »persönlich verantwortlich und ersatzpflichtig«. Ker pa leta 1901 g. P. ni niti polovico predpisanih ur izpolnil, mu g. nadučitelj ni mogel in smel pobotnice potrditi, ker se je glasila čez znesek, ki bi ga smel dvigniti, le če bi bil izpolnil svojo dolžnost. To je bil ogenj v strehi. Takoj je kaplan odpovedal katehizovanje ter svojemučno poslal svojega tovariša g. Š. v šolo ter tega tudi nahujskal zoper učiteljstvo. Da je gosp. P. nahujskal g. Š., je ta pri sodnji sam izpovedal. G. Š. je bil namreč tako nepreviden, da je šel slepo v ogenj po kostanj. Spozabil se je tako daleč, da je proti ljudem in v šoli proti otrokom gromel zoper g. nadučitelja in zoper mene, da, še celo raz prižnice so švigali bliski njegove jeze, ko je v cerkvi pred Najsvetejšim v »sveti« jezi gromel: »Vi vse preveč poslušate na svoje učitelje, pa to sta hudi... vsako uro mi zapišeta in Vi (ljudje) bodele izgubili vsako mašo in vsako cerkveno opravilo tukaj.« To so bili v resnici tužni časi, ko se je ljudstvu celo z eskumunikacijo grozilo ter se ga je ščuvalo zoper mene in g. nadučitelja na take in še druge načine. Seveda je dobil kaplan pri sodnji zaslužen kazen. In ko še ni miroval, moral je še v »Učiteljskem Tovarišu« in v »Domovini« prositi odpuščanja »za vse krivice, katere sem moral prestati zaradi njegovega hujskanja«. (Te besede so doslovno iz dotične izjave.) Če sem izpolnjeval — da sem redno zaznamoval kaplanove obiske — odredbo deželnega šolskega sveta in prišel pri tem v neprilike, ker je hotel kaplan z glavo skozi žid, in so se vse neprilike kon-

čale častno zame, mi pač nihče ne sme in ne more očitati ali predbacivati, da se je meni na moji prejšnji štaciji primerilo kaj takega, da bi mi bil kdo velel: »Marsch...« Kar se tiče drugih točk Žunkovičevega dopisa, se mi ne zdi vredno odgovarjati, ker nisem dopisnik, kateremu Ž. odgovarja. — Ker se je Ž. izrazil, da ima še precej gradiva, tako pa, če misli mene, le na dan z njim, potem bom pa že odgovoril, ker nimam na glavi — masla. Toliko v pojasnilo, da se ne bo mene po nedolžnem sumničilo. Slavnemu uredništvu pa se zahvaljujem za sprejem teh vrstic.

V Narapljah, 25. aprila 1903.

Anton Pesek.

Solski vodja.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Kdor v zbirkah zgodovinskih dokumentov pregleda testamente in listine o različnih darilih, ki so bila storjena v srednjem veku, spozna hitro, da res velika dobrodelnost tiste dobe ne izvira iz dobrosrčnosti, iz usmiljenja, ali iz ljubezni do bližnjega, marveč iz egoističnih nagibov, iz skrbi za izveličanje duše. Ljudje so se hoteli nekoliko odkupiti. Vredno misel srednjeveške dobrodelnosti je izrazil životopisec cesarice Adelajde, rekoč: cesarica je prodala svoje dragocene stvari, da je podpirala reveže in si tako zagotovila nebeško srečo. Dobrodelnost je bila nekak pokora. Sinoda v Hohenaltheimu l. 916. je izjavila, da pokora se dela s postom, z bdenjem, z molitvijo in z darovanjem miloščine in Cezarij Heisterbach je dobrodelnost proglasil za posebno koristno, za izveličanje duše.

V obče so bili ljudje srednjega veka brezčutni, upravi kruti in surovi. Usmiljenja niso dosti poznali, a kar se tiče dobrodelnosti, so vendar silno veliko storili. Znale so razne kraljice, ki so seveda kar brez prevdanka celo državne denarje tako razdelile, da je prišla država v stiske. Žena kralja Henrika I. je na pr. tako razmetavala denar, da so jo njeni lastni sinovi morali prisiliti, da je šla v samostan.

Koliko se je z vsem tem vzgajilo lenuhov in potepuhov, si je lahko misliti, saj je cerkev priznavala beračenje kot nekaj svet poklic, berače kot popolnejše ljudi od tistih, ki so se z delom ukvarjali. Ko so bili beraški menihi zapleteni s parisko akademijo v prepir, je general frančiškanov, Bonaventura, z veliko vneto zagovarjal beračenje kot krepost. Izdal je poseben spis, v katerem je ljudi, ki prostovoljno beračijo, proglasil za popolnejša bitja od družih. Tudi Tomaž Akvinski je zagovarjal beračenje kot krepost, če ne izvira iz lenobe ali iz lakomnosti. Ta čudna krepost se slavi tudi v legendah o svetnikih. Tam se postavljajo za izgled krščanske popolnosti ljudje, ki so se prostovoljno posvetili beračenju. Ker je torej veljalo beračenje kot lepo, krepostno in krščansko, je naravno, da se je temu poklicu posvetilo na tisoče ljudi, predvsem vsi lenuhi. Sv. Frančišek in Dominik sta ustanovila celo dva posebna reda, katerih člani so živeli in žive še danes od beračenja. S tem se je beračenje jako pospešilo. Minoriti Salubene je sam priznal: Minoritje in Predikantje smo ves svet beračiti naučili. (Dalje prih.)

hiše stoječi jagnjed. Vedno višje se je dvigal, in njegovi plameni so prisvetlili naposled tudi na osamelu klopico in mizarjevo ženo.

Mož je sedel v sobi še vedno nepremično na stolu. Luna je prisvetila tudi k njemu ter ga vzbudila. Stresel se je nočnega mraza ter se zavijal v oguljeno delavsko suknjo.

»Neža«, je zāklical poluglasno. Vse tiho; blede svetloba je obsevala kaj čudno upalo lice, mokre oči, in vele roke, s katerimi je podpiral šilasto brado.

Dvignil se je raz stol ter se zleknil oblečen po ležišču.

Iz stolpa je udarilo kladivo deset uro; svečano so pluli glasovi po zraku, trepetajoč in stresajoč se. Stara ura je odbila v sobi hitro v visokem tonu, kot bi udarec podil udarec. Mizar se je preobrnil po ležišču, snel molek s stene, zvil ž njim sklenjeni roki, uprl oči v sliko Marije in zrl dolgo, dolgo v njo...

Po cesti so zadoneli počasi koraki, glasno se razlegajoč, če so zadeli v kup kamenja, mehko hlataje

zopet po blatu. Za ogrom se je pojavila moška postava ter se približevala hiši. Bil je pisar. Opazivši nekoga na klopici, je stopil tje; ona je privzdignila glavo in mu gledala nekaj časa plašno v obraz, potem je povesila pogled.

»Spet sem prišel, da te vidim, a kje je on?« vprašal je poluglasno ter sedel na klado, ker se mu ni umaknila na klopici.

»Čemu si prišel, saj sem ti že povedala,« je pričela ona.

»Čemu? Zato! Čemu sem neki prvič prestopil ta prag?«

»Vem, zakaj si ga; a ne hodi sedaj več, Rudolf!«

»Kdo mi brani? Ti menda ne — — —«

»Rudolf, ne hodi več« prekinila mu je govor ter mu zrla nekako boječe v obraz.

»A — a, Nežica je postala čislana mizarja zvesta žena!«

»Molči, ti mi očitáš to, v kar si me pahnil sam ko si se prvič pritihtopil k Tonetu. — — — Rudolf, prosim te, pusti me pri miru, morda še popravim, kar sem zagrešila, Rudolf!« — Primaknila se je k

njemu, ga prijala za roko, pa ga zopet rahlo odvrnila od sebe. — »Rudolf, ne hodi več k meni, pusti me v miru!«

»Ne boj se me več, prišel sem nocoj zadnjič. Ako moreš, pozabi name, pozabi tudi to, kolikokrat si mi zatrjevala, da ne maraš za onega, da si vsa moja in da se ne brigaš za ljudi!«

Vstal je, se zazibal na prstih ter hotel oditi. Tudi ona se je dvignila raz klopico in obrnila solzne oči proti njemu. Mesec je obseval dvojico s svojo misterijozno svetlobo, in njene solze so se lesketale v luninem svitu. Pisar je gledal mrko v tla.

»Torej ostani zdrava, jaz grem.«

»Rudolf!« je kriknila ona.

Odrevenela je sedla na klop, med tem ko je pisar odhajal. Črez nekaj časa je vstala ter stopila k hišnim vratom. Tiho jih je odpirala, da ne bi vzbudila moža. Pri odprtini ji je režala nasproti tema, zunaj pa se je prelivala srebreno čista svetloba. Vztrepetala je, videč svojo temno senco ob strani.

Stopila je zopet od vrat ter se

z negotovim korakom bližala oknu. Mesečni traki niso več svetili v izbo, tako da se je le malo opazala bela postelja bolnikova. Pogledala je v sobo, a takoj nato skočila proti vratom.

V izbi se je zasvetila luč.

Mizar je ležal vzrak na postelji z zaprtimi očmi, roki, oviti z molkom, sta mu počivali na prsih, — ki se niso več dvigale.

Iskra življenja v njem se je vtrnila.

Žena je bila blede kot smrt, gledala je plašno okrog sebe, kot bi ne verovala tega, kar se je pripetilo ravnokar. Potem pa je zaplakala pretresljivo, pokleknila k postelji in poljubljala kot blazna mrtvo roko možovo.

Pekoča vest se ji je oglasila v srcu in glodala in jo vznemirjala brez prestanka. Pozno v noč je klečala še vedno ob postelji, in po sobi so trepetali vzdih, prošnje in molitve.

Mrliča so položili na oder, mu stisnili v suhi, z modrimi žilami na vse strani prepreženi roki otemnelo razpelce in ga ogrnili z belim, na

vlažnost in plesnivost zaudarjajočim prtom.

Prišli so znanci in prijatelji umrlega, zgrnile se stare ženice od vseh strani, molile, rožljale z molki in motrile z ostrimi, sivimi očmi na odru ležečega. Potem pa so strnile glave in začel se je dolg pogovor o rajniku, njegovi smrti in njegovi ženi.

»Glejte, kako dobrega moža je imela, pa je tako ravnala z njim.«

»Še kesala se bode.«

»Pisarja zdaj ni več blizu; a prej je bil vedno poleg nje. Jej, jej, koliko se greši na svetu!« In obrnila je skesani pogled proti nebu in vzdihnila iz dna svoje deviške duše.

Sveče so plapolale okolo odra in obsevale blede obraz mrličev.

Črez dva dni so ga pokopali. Zvonovi so zvonili, in grmela je gruda na krsto pokojnega mizarja; s pogledom, kot bi zavidala svojemu možu to mirno posteljo, je zrla ona v grob, saj pred njo je režala temna bodočnost, polna skrbi, polna razjedajočega kesa, polna moredih spominov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. maja.

— **Interpelacija dr. Tavčarja** zastran klerikalnega združenstva leži »Slovenec« se kar ne more skoro odločiti. Na njegovo zabavljanje odgovorimo jutri, za danes le omenimo, da se že vrši preiskava zastran klerikalne gospodarske organizacije, v zvezi temu da poljedelsko ministrstvo to organizacijo štiti in podpira in razmetava državni denar zanjo.

— **Kriza v »lepem« klubu** — ki je nastala s tem, da se je dr. Šusteršič odpovedal načelnstvu — se bo menda poravnala. »Information« in »Süddeutsche Presse« pravita, da se saniranje že vrši in da bo posle dica te krize »ein festeres Gefüge, ein einheitliches Zusammenwirken«. To se pravi slovensko, da se bo »lep« klub lahko imenoval polimana marelja.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** ima jutri, v soboto, 9. t. m. svoj tedenski sestanek v gostilni »pri Gambirinu« v Židovski stezi 1. nadstropje. Vsi častiti člani, kakor tudi prijatelji učiteljstva se vabijo k temu sestanku. Začetek ob 7. uri zvečer.

— **Kranjska skupina prvega splošnega uradnega društva** in pa tukajšne hranilno in posojilno uradno društvo imata svoj letošnji redni občni zbor v soboto dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v Hafnerjevi pivovarni na Sv. Petra cesti. Da bo občni zbor sklepčen, treba biti navzočih 30 članov.

— **Razstava ženskih ročnih del** se odprla 17. maja 20. junija t. l. in se zaključila 4. julija. Častite dame razstavljalke prosimo, da izročijo dela vsaj do 15. junija gospod. odbornikom: Mariji Dretnikovi, Ivan Supančiču ali Franji dr. Tavčarju.

— **Pevskega društva, Ljubljana** velika vrtna veselica se vrši v nedeljo, dne 10. t. m., in sicer na Koslerjevem vrtu in ne, kakor je bilo prvotno naznanjeno, v Švicariji. Koslerjev vrt je popolnoma na novo prirejen in torej zelo prijeten. Začetek ob 3. uri popoldan; blagajna se odpre ob 3. uri. Godba c. in kr. pešpolka št. 27. Ob 6 uri vzdigne se znameniti zrakoplovec Capulin v zrak. V mraku se zažge bengaličen ogenj. Mogoče je, da se je katerega spregledalo pri pošiljanju vabil, to se naj opravi v vseeno pride.

— **Gasilno društvo** ljubljansko in ona iz okolice imajo v nedeljo ob 7. uri zjutraj v sv. Florjane cerkvi običajno Florjanovo mašo, po maši pa sestanek v pivovarni Hafnerjevi. Na potu k maši in od maše kakor tudi pri sestanku bo sviral a hoc sestavljena godba. Vstop k sestanku je prost in vsak teremu dovoljen.

— **Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Litijo in okolico** se bo vršil v nedeljo 10. maja ob treh popoldne v prostorih g. Oblaka v Litiji.

— **Legar na Vrhniki** se jako širi ter je več oseb bolnih. Nevarno je oboleli tudi gospod Makso Jelovšek, veleposetnik in tovarnar. Uzrok in nastanek te bolezni je slaba pitna voda. Štirje javni vodnjaki so zaprti.

— **V Selcih nad Škofjo-loko** se je otvoril dne 5. maja t. l. brzojavni urad. S tem je c. kr. poštna direkcija ustregla zdavnji želji občinstva.

— **Kako se maščuje nezakončna mati.** Čitatelje »Slov. Naroda« utegne zanimati slučaj, ki se je prigodil ta teden v K. na Pivki. — Odnosni župnik g. P. se je odpeljal za par dni od doma in njega je na domostoval pater kapucin iz Kriza. 6. t. m. vršila se je zvečer že po »Smarnicah« poroka priprostelega kmečkega para. Gospod pater je že prebral cele litanije naukov in opominov na poročence in dospel tudi do običajnega vprašanja: »Krščanska nevesta, ali hočeš... za ženina?« »reci da!« — Komaj tenki glas izpregovori »da« — priskoči k nji drugo starejša dekle z malim otrokom v naročju, rekoč: »Le reci da!« »da« — na tu ga imaš, sedaj je tvoj!« — Sveda je bil ta prizor nekaj nenevadnega za g. patera, ki nekaj časa od presenečenja kar ni mogel priti do besede, — nekaj nenavadnega pa tudi za priprosto vas, ki je bila ta večer v resnici vsa razburjena. Klepetanja ni bilo ne konca ne kraja. Stikajoč skupaj svoje glavice modrovala so zlasti ženske o neustrašeni »nezakonski materi«, ki ni bala tako zelo blamirati svo-

jega nekdanjega prevelikega ljubčka celo v cerkvi — pred altarjem...

— **Dramatično društvo v Trstu** uprizori v nedeljo, 10. t. m. v gledališču »Fenice« predstavo štiridejanske burke »Pojdimo na Dunaj«.

— **Ustanovni shod društva slovenskih in hrvatskih dijakov upodobljajočih umetnostij, »Vesna« na Dunaju** se vrši 9. maja v Richterjevi restavraciji (III. Rennweg, 3) točno ob 7. uri zvečer.

— **Hrvatsko pevsko društvo, »Gundulić« v Dubrovniku** priredi o binkoštnih povodih svoje desetletnice veliko slavnost, na katero so vabljena tudi slovenska pevska društva. Društvo je izposlovalo, da je Ogrsko-hrvatsko parobrodno društvo za vožnjo z Reke v Dubrovnik in nazaj dovolilo 50% znižanje vozne cene.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1. Mihael Hubad, hlapec iz Dornic pri Zapogah, je vzel v Podgori Josipu Kratkiju 12 K vredno suknjo, v St. Vidu Francetu Jenku dva domača zajca, dva para črevljev in klubok; koncem sušca v Spodnji Šiški Janezu Hostniku žepno uro, 2 K vredno britve, dve srajci in žepni robec; Matevžu Berniku pa iz zaklenjenega kovčega obleko, klubok in srajco. Ker je bil Hubad že dvakrat zaradi prestopka tatvine kaznovan, ga je sodišče na 10 mesecev težke ječe obsodilo. 2. in 3. Posesnika sina France Kovačiča iz Gomile pri Sent Jerneju in Janez Zupančič iz Sent Jerneja sta bila od redarja na ljubljanskem kolodvoru prijeta, ko sta nameravala odpotovati v Ameriko ter se hoteli izogniti naborni stavi; imela sta na tuje imena se glaseča potna lista. Obsojena sta bila vsak na 14 dni strogega zapora in denarno globo vsak na 10 K.

— **Rešila postaja** je meseca aprila t. l. intervenirala pri 36 osebah, in sicer pri 22 moških in 14 ženskah. Služaji bi bili nastopili: 8 obolenostij in oslabilostij, 1 epileptičen popadek, 1 zastrupljenje, 1 vdroljenje roke, 2 vdroljeni nogi, 3 ranjenja valed padcev, 1 ranjenje z zobmi, 1 ranjenje s strelom, 18 transportov bolnikov.

— **Ob konja in voz.** Posestnik Avgust Stresen v Kladeznih ulicah št. 19 vzel je včeraj v službo nekega 16 let starega fanta in takoj, ne da bi ga bil še vprašal kako da mu je ime in kako da se piše, izročil konja in voz, da je peljal zaboje in korbe od hiše Pri brvi št. 4 do hiše v Kladeznih ulicah št. 19. Fant je to storil, nato pa s konjem in vozom pobegnil. Iskali so ga povsod po mestu okoli, ali ni ga bilo nikjer. Odpeljal se je bil iz mesta. Stresen je to naznanil policiji in ta ima na sumu nekega Rudolfa Zajca z Dola, da je on isti, ki je odpeljal konja in voz.

— **V kašo padel.** Dne 6. t. m. zvečer pustila je delavčeva žena M. Bergantova v Dovjah št. 16, občina Cerklje svojega 1 leto starega otroka Ivana Berganta samega v kuhinji na ognjišču, kjer je hladila skledo kuhane kaše. Otrok se je prekučil in padel z obrazom v kašo. Otrok je bil prepeljan v deželno bolnico, kjer je danes ponoči umrl.

— **Nezgod a kolesarja.** Včeraj zvečer ob pol 9. uri pripeljal se je klavec in posestnik Ivan Cuzak z biciklom po Dolenjski cesti proti mestu. Vozil je brez luči. Pri železniškem prelazu ni opazil, da so prednice zaprte in se je z biciklom zalatel vanje, da je padel in se na glavi pobil. Tudi kolo se je zelo poškodovalo.

— **Na tla podrl** je včeraj popoldne v Gradišču črevljar M. Oblak s biciklom 7 let staro deklico Marijo Zanoškarjevo, stanujočo na Rimski cesti št. 5. Deklica se je le hudo prestrašila, drugega se ji ni ničesar pripetilo.

— **Električnega voza ustrašil** se je danes popoldne na Dunajski cesti konj, katerega je gnal mešetar Matevž Sajovic na sejem. Konj je skočil pred električni voz, ki ga je podrl na tla. Električni voz je obstal, dokler niso konja, ki se je neznatno poškodoval, spravili na noge.

— **Na obeh rokah se obrezala.** Minka Pivkova, 3 leta stara hčerka cerkovnika pri Sv. Petru v Ljubljani, je včeraj popoldne na dvorišču padla na drepinje neke razbite steklenice in se na obeh rokah močno obrezala.

— **Tatvina.** Sedlarici Viktoriji Ban na Dunajski cesti št. 31 je ukradel neznani tat iz delavnice 4 svetilke za vozove, kovaški ključ (francoza) in dva metra novega sukna.

— **Kotel ukradel.** Gostilničarju Ivanu Dachau v Sv. Florijani ulicah št. 33 je ukradel neki zidar iz hleva železen kotel.

— **Voz s selitvijo** se je prevrnil včeraj zvečer v Gradišču voz-

niku Ivanu Travnu iz Dalmatinovih ulic št. 7.

— **Tatvina na pokopališču.** Na novem pokopališču pri sv. Krištofu je ukradel neznani tat iz groba rodbine Bergschlagove dve iz železa kovani svetilnici, vredni 60 K.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 27 izseljenec s Kranjskega.

— **Izgubljene in najdene reči.** Šolski učenec Franc Kadunc, stanujoč v Gradišču št. 10, je izgubil na poti od Krakovskega nasipa po Bregu, Križevniških ulicah. Valvazorjem trgu, Vegovih in Hilserjevih ulicah do doma satonasto, modro in belo pisano krilo in bluzo. — Pijakar Ivan Kocmur je našel v svojem vozu boo in jo oddal na magistratu.

— **Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe v mesecu aprilu.** Z ozirom na lansko leto enakega meseca, je došlo v tem mesecu nekoliko manj oglasil, posebno onih, delojemalcev a oziraje se na prejšnji mesec je došlo znatno več oglasil zlasti delodajalcev. Delo je bilo ponudeno kmetiskim poslom, vrtnim delavcem, mizarjem, sodarjem, največ pa prometnim poslom, ter trgovskim in gostilniškim uslužbencom. Dela so iskali deloma od zgoraj navedenih poklicov ter nekateri dopotujoči delavci kakor: tesarji, kurilci, elektrotehnikarji, tapetniki, kovači, ključavničarji, sedlarji, pisarji, godci. Pri ženskem delu je bilo oddanih največ hišnih poslov, nadalje gostilniških in kmetijskih poslov ter nekaj prodajalk. Dela so iskale še šivilje, hotelske sobarice in druge uslužbenke. Posredovanje z vajenci ni imelo uspeha, o ono s stanovanji le deloma. V tem mesecu je došlo mnogo unajnih naročil, a te je vedno težavno reševati, ker poslji jako neradi odhajajo na unanje kraje.

— **Najnovejše novice.** Princsinja Lujiza je bajce dobila od soproga prisrčno brzojavko. Od druge strani se to zanika ter pravi, da je prestolonaslednik le odredil glede bodočnosti otroka. — Z a l a k o t o u m r l a je v Budimpešti 55letna vdova pruskega kapitana Tempelhofa. Tudi njena 18letna hči je bila blizu smrti ker že tri dni nista ničesar jedli. — Na smrt obsojilo je brnsko porotno sodišče Magdaleno Vasiček in njeno sestro Marijo Blašek, ker sta skupno moža prve zadavili. — Grof — tat. V Altoni je bil obsojen avstrijski 20letni grof Artur Kalkreuth zaradi tatvine na 6 tedensko ječo. — Hude obsodbe urednikov. Urednik »Il Faro« v Neapolju, Cioccarese je bil obsojen na tožbo nekega poslanca v triletno ječo in v globo 2000 lir. Več odgovornih urednikov pa v enoletno ječo in po 1000 lir globe. — Drugi Jockey klub. V narodni kazini v Budimpešti so imeli aristokratski klub za prepovedano bakaratno igro. Igralo se je tako visoko, da je pl. Jusztiz v par urah priigral 2.400.000 K. — Spomenik Johanesu Brahmu so odkrili včeraj na Dunaju v navzočnosti naučnega ministra viteza Hartela. — Mitnice pri mostovih so proste pridobinskega davka. Na pritožbo občine Velikovec, kateri je davčna oblast predpisala pridobinski davek od dohodkov mitnice ob dravskem mostu, je upravno sodišče razsodilo, da niso mitnice privatno gospodarsko podjetje ter so davka proste, ali so v najemu ali ne. — Z opernim pevcom Francem Navalom — Pogačnikom se pogaja dvorno operno gledališče na Dunaju za angažiranje. — Indijanci odvedli milijonarja. Amerikanskega milijonarja Ericksona so Indijanci vjeli in odvedli v pragozde. Zahtevajo pol milijona dolarjev odkupnine, a milijonar se brani plačati.

— **Uboga Tirolska!** Glasom uradnih šematizmov za leto 1903 je na Tirolskem 1895 svetnih duhovnikov, 1610 redovnikov in 3200 redovnic, skupaj torej 6705 duhovskih oseb. Glasom zadnjega ljudskega atetja pa je vseh katoličanov na Tirolskem 809.672. Na vsakih 121 katoličanov pride torej ena duhovska oseba. Tekom 50 let se je število duhovskih oseb sploh pomnožilo za 75%. Značilno je, da je danes na Tirolskem posvetnih duhovnikov 211 manj kakor jih je bilo pred 50 leti, zato pa se je število redovnikov pomnožilo za 61%, število redovnic pa kar za 333%! Uboga Tirolska!

— **Največja družinska pojedina,** ki se je kdaj vršila, je pač gotovo ona, ki so jo pred kratkem priredili trije bratje Lorin, Winslow in Auron Farr v marmonskem mestu Salt Lake City. 400 otrok, vnukov in pravnukov teh treh bratov je bilo pri pojedini. 83letni Lorin Farr je videl 315 svojih potomcev pri eni mizi. Ko bo predsednik Roosevelta potoval skozi Salt Lake City, ga hočejo ti trije bratje z vsem potomstvom pozdraviti. Pri tej priložnosti

hoče tu imeti stari Lorin govor, ter dokazati predsedniku, da ni res, kar je isti pred nekaj časa pri neki priliki trdil, da bi se število ljudi v združenih državah vedno manjšalo. V mestu samem se že skrbi za obilen naraščaj. Stari Lorin ga pač pihne.

— **Zamenil je.** Neki gospod razveseli svojo soprogo za god s tem, da ji kupi lepi novi voz. Takoj se je najela mladega, neizkušenega voznika, da se bo vozila na obiske povodom svojega godu. Predno pa se pripravi na pot, pouči mladega moža, da mora pri vsaki vili postati in tam pustiti eno karto, katere mu bo že sama dala. Ko se vsede na voz, vidi, da je pozabila vizitnice doma. Takoj pošlje voznika rekoč: »Idi domov po karte in jih kar obdrži, da boš zamogel brez ovire jih deliti.« Ko sta potem že obiskala mnogo strank, reče gospa vozniku, da še obiščeta tri druge stranke izven kraja. »Kaj milostna? jaz imam samo še srčno damo in pa križ as, torej ne moreva več treh strank obiskati,« se je odrezal voznik.

Književnost.

— **»Novi akordi«, št. 6.** Urejuje dr. G. Krek. »Dve fugeti« (triglasno) za klavir od dr. B. Ipavca, sta manj zanimivo izvedena glasbena vaja v fugi, sicer druga boljša z bolj markantnim pripravnim temam. »Kadrilja« za klavir od dr. G. Ipavca ni napačna, lahka; 5 in 6. točka sta melodično in ritmično prijetni in krepki. Krasen mešan zbor »Ko zaspaš bom v smrti« (besede S. Jenka) je og. K. Hoffmeister; posebno izrazovito oglašene so besede v drugem delu »energico vivo«, končujoč z brilantnim visokim h končano v sopranu. »O ljubica« (besede O. Zupančič) vglasbil I. Procházka za glas in klavir, je jako simpatična skladba ugledne umetniške vrednosti. Glas in spremljevanje klavirja se prav ljubko spopolnjujeta, specijalno lep je srednji odstavek »un poco piu mosso«, z lepo prijetno se igrajočimi trijolami. »Zvečera« (besede Aleksandrov) za mešani zbor, vglasbil dr. G. Krek, je kratka, a efektna skladba, ne odlikujoča se toliko z bogato modulacijo, pač pa s primerno živahno samostojno postopajočimi spremljevalnimi glasovi. Kratka, a glasbeni biser, je skladba od g. dr. G. Kreka, za glas in klavir. »Na tvoje zdravje, Berta« (besede O. Zupančiča). Visoki bariton bode ž njo dosegel brilantne uspehe; a predavalna znamenja — hitro, z bahant skim veseljem itd. se mora v polni meri vpoštevati. Izborna je skladba za klavir »Narodna — pobiči mi po cesti gredo«, od g. R. Savina. Harmonizacija in modulacija sta bujni, a ne vsiljivi — ritmika prav simpatična. Malo imamo takih. S to številko so končali »Novi akordi« drugi letnik, ki nam je prinesel 43 skladb in 4 krasne slike sotrudnikov. Novi akordi so prinesli tekom dveh let lepo število krasnih skladb, posebno solosplovov spremljevanjem klavirja, skladbe s kojimi se lahko ponasamo, biseri naše glasbene literature, ki pričajo, da njih skladatelji ne zaostajajo za tekomo duha in moderne glasbe. Velikanska razlika, napredek za našo glasbeno literaturo, ako pogledamo le nekaj let nazaj. Brez glasbenega lista bi tega ne bili dosegli, ker bi ne bilo tega zanimanja, zato je treba, da vsak, ki se z glasbo bavi — podpira »Nove akorde«, da še nadalje uspešno napredujejo. — **L. Pahor.**

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 8. maja. Včeraj popoldne so bili Derschatta, Pommer in Wolffhart pri ministrskem predsedniku Körberju in so protestirali proti zadnjim sodnim imenovanjem na Sp. Stajerskem. Z odgovorom, ki jim ga je dal Körber, so nemški nacionalci jako nezadovoljni. Körber jim je namreč rekel, da so njih ugovori prazni in neutemeljeni in da se Nemcem ni zgodila nikaka krivica.

Dunaj 8. maja. Nagodbeni odsek je svoje delovanje danes pretrgal za več dni.

Dunaj 7. maja. Na tehniki so bile danes zopet velike rabuke med katoliškimi in nemško nacionalnimi dijaki, ker so katoliški dijaki nastopili s trakovi. Katoliški dijaki so bili trikrat iz avle ven vrženi. Ker so se rabuke nadaljevale tudi na cesti, je policija posegla vmes in nekaj dijakov aretirala.

Dunaj 8. maja. Danes se je tu sešel shod nemških obrtnikov.

Pozdravila sta ga trgovinski minister Call in dunajski župan Lueger

Sofija 8. maja. Na turško noto, v kateri se je v jako ostrih izrazih očitalo bolgarski vladi, da je kriv: vseh dogodkov v Macedoniji, je bolgarska vlada odgovorila, da dopisov v takem tonu sploh ne sprejme. V diplomatičnih krogih se to močno komentira.

Carigrad 8. maja. Uradno poročilo pravi, da so Turki povodom dinamičnih atentatov v Solunu »samo« 35 Bolgarov ubili.

Carigrad 8. maja. V Monastiru so se primerili veliki nemiri. Turška poročila trde, da so Bolgari začeli streljati na turški oddelek mesta. Vojaštvo je po daljšem boju napravilo red. Aretiranih je bilo več sto Bolgarov.

Pariz 8. maja. Vlada je odredila, da gredo nemudoma tri francoske ladje v Solun.

Gospodarstvo.

Kranjska čebela.

(Poročilo iz mednarodne čebelarke razstave na Dunaji.)

Centralno avstrijsko čebelarstvo društvo je priredilo s pomočjo vlade mednarodno čebelarstvo razstavo v prostorih c. kr. vrtnarske družbe na Dunaji od 4. do 26. aprila 1903. Ker je na tej razstavi kranjska čebela prav častno zastopana, namenil sem se v tem članku tudi naše širše občinstvo seznaniti s to lepo prvotno panogo našega gospodarstva, ki bo gotovo vzbujala zanimanje tudi pri neveščakah.

V obče je znano, da so bili že najstarejši kulturni narodi goreči prijatelji in čestilci čebel. Že Mojzes jih omenja. Egipčani so jih že v faraonskih časih prevažali od dalfnega Nila v gornje kraje Egipta, kjer je po povodnji že polje obsejano in isto delajo še dandanes. Grki so jih prepeljavali od otoka do otoka, kakor jih pri nas prevažamo in tudi prenašamo iz vresa na drešnovo ovetje, na lipo in kostanj ter ajdo. Homer primerja čebele v drugem spevu liliade z zbirajočimi se množicami narodov. Vergil jih slavi v svojem poljedelstvu. Čebela je že od nekdaj znak marljivosti, reda, poguma, čistosti in zvestobe. Etičen pomen čebelore je velik. Ona oplemenjuje človeku nprav in nudi mu toliko veselja in zabave, kakor nobena druga panoga kmetijskega gospodarstva. Zato je nazivajo poezijo poljedelstva. Pa kar tudi nekaj velja, ali če hočete največ, čebeloreja se tudi dobro izplača, a uprav neprecenljiva, vse premalo naglašana je korist čebele kot posledne oploditeljice vsega cvetja. To njeno delovanje je tako važno, da ob času cvetja ne bi smeli na nobenem vrtu živih panjev pogrešati.

V Avstriji so najbolj znane tri pasme: nemška, kranjska in laška. Brez dvojbe je kranjska čebela (lahko bi jo imenovali tudi slovensko ali noriško, ker je razširjena tudi na Koroškem in drugod na okoli) v Avstriji najbolj sloveča. Ima le dobre lastnosti: rada roji, je silno marljiva, trepzna in posebno krotka. Tako jo popisujejo tuji, Nemci. Zato se izvažajo v živih panjih in rojih po inozemstvu, pa tudi na Švicarsko, Nemško, Francosko in celo v Ameriko. Odkod ta lepa svojstva naše čebelice? Zibelka in središče kranjske čebele je Gorenjska, triglavsko pogorje in snežniki (julijske planine in Karavanke). V triglavskem gorovju pada baje največ dežja v monarhiji, ako ne v celi Evropi. Čebele so torej prisiljene čakati na ugodno vreme, in kadar se razcvete planinsko cvetje, one hité nabirati nektar, da ne zamude pravega trenutka. Kadar so prepeljane v solnčne kraje z obilno pašo, tedaj se zaletajo svoji navadi iz panjev in nanosijo medu, da se kar cedi, kakor nekdanj v deželi Kanaana. Seveda čebelice kot prebrisana bitja sčasoma spoznajo, da se ne mudi tako kakor doma, prirodoslovci bi rekli — aklimatizirale so se. Torej čebelarji, pozor! Izvoz živih čebel, plemenjakov, rojev se pri nas lahko silno poviša. Carina na žive panje do 15 kg teže se ne zahteva.

(Dalje prih.)

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu aprilu 1903 je 271 strank vložilo 100.181 K 93 h, 238 strank vzdignilo 59.341 K 70 h, torej več vložilo 40.840 K 23 h, 8 strankam se je izplačalo hipo-tečnih posojil 10.200 K, 109 menic se je eskomptovalo za 46.877 K, stanje vlog 2.270.153 K 43 h, denarni promet 363.274 K 54 h. Vseh strank bilo je 842.

Borzna poročila.		
Ljubljanska		
„Kreditna banka“ v Ljubljani.		
Uradni kurzi dunaj. borze 8. maja 1903.		
Naložbeni papirji.		
	Donar	Blago
4 1/2% majeva renta	100 75	100 95
4 1/2% srebrna renta	100 55	100 75
4% avstr. krona renta	101 10	101 30
4% „zлата	121 30	121 50
4% ogrska krona	99 55	99 75
4% „zлата	121 35	121 55
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spiljeta	100 —	—
4 1/2% „Zadra	100 —	—
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	101 —	102 90
4% češka dež. banka k. o.	99 60	100 40
4% „z. o.	99 60	100 55
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 —	102 —
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	101 —	102 —
10% pr.	108 —	108 70
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	101 25	102 25
4 1/2% „ogr. centr.	100 80	101 50
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100 —	100 90
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	101 —
4 1/2% „češke ind. banke	100 —	101 —
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	—
4% „dolenjskih železnic	99 50	99 75
3% „juž. žel. kup. 1/2, 1/4	308 35	310 35
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	101 —	102 —
Srečke.		
Srečke od leta 1854	174 —	184 —
„ 1860 1/2	183 25	185 25
„ 1864	250 —	251 50
„ tizsko	157 75	158 75
zemlj. kred. I. emisije	276 —	281 —
II.	275 —	277 —
ogrsko hip. banke	259 —	263 —
srbske a frs. 100 —	90 —	92 50
turške	117 —	118 —
Basilika srečke	19 —	20 —
Kreditne	438 —	442 —
Inomoške	84 25	83 25
Krakovske	74 —	75 —
Ljubljanske	70 —	75 —
Avstr. rud. križa	54 90	55 90
Ogr.	27 —	28 —
Rudolfove	68 —	72 —
Salsburške	75 —	79 —
Dunajske kom.	441 —	445 —
Delnice.		
Južne železnice	50 50	51 50
Državne železnice	686 50	687 50
Avstro-ogrsko bančno del.	1622 —	1632 —
Avstr. kreditne banke	673 —	674 —
Ogrske	731 50	732 50
Živnostenske	252 —	253 —
Premogokop v Mostu (Brux)	668 —	670 —
Alpske montan	389 —	390 —
Praske želez. ind. dr.	1665 —	1675 —
Bima-Murányi	482 —	483 —
Trboveljske prem. družbe	385 —	390 —
Avstr. orožne tovr. družbe	346 —	347 —
Češke sladkorne družbe	160 —	164 —
Valute.		
C. kr. cekin	11 33	11 37
20 franki	19 07	19 09
20 marke	23 43	23 49
Sovereigns	23 94	24 —
Marke	117 07	117 25
Laški bankovci	95 22	95 35
Rubli	252 75	253 75

Žitne cene v Budimpešti.		
dne 8. maja 1903.		
Termin.		
Pšenica za maj	za 50 kg K	7 67
„ „ oktober	„ „	7 44
Rž	„ „	6 53
Koruza	„ „	6 50
„ „ maj	„ „	6 50
„ „ julij	„ „	6 50
Oves	„ „	5 63
„ „ oktober	„ „	5 63
Efektiv.		
Vzdružno.		

Zahvala.
Gospod **Franjo Jurca**, veleposetnik in lesni trgovec v Postojni, rodem iz Bukovja, podaril je 1000 K, tisoč kron, za napravo drevesnice c. kr. kmet. podružnice in šolskega vrta v Bukovju. Za ta velikodušni dar izrekata blagumu gosp. Jurca v imenu c. kr. kmet. podružnice in kraj. šolsk. sveta v Bukovju najsrčnejšo zahvalo.
Bukovje, dne 6. maja 1903.
Fran Mayer Ivan Jurca str.
preds. k. šol. sveta, preds. c. kr. kmet. podr.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 3. maja: Simon Rutar, c. kr. gimn. profesor, 52 let, Dunajska cesta št. 19, valed opeklin. — Marija Zalar, delavčeva hči, 3 1/2 leta, Orlove ulice št. 5. Bronchitis capillaris. — Marija Žitnik, delavčeva hči, 11 let, Streliške ulice št. 15, jetika.
Dne 4. maja: Franja Zepe, usmiljenka, 46 let, Radečkova cesta št. 11, jetika.
Dne 5. maja: Marija Jelenc, delavčeva hči, 1 mes., Jenkove ulice št. 14, želodčni in črevesni katar.
V deželni bolnici:
Dne 1. maja: Josip Mikuž, borštini provizijonist, 61 let, jetika.

Meteorologično poročilo.					
Vikina nad morjem 306'2. Srednji srčni tlak 736'0 mm.					
Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetro vi	Nebo
7. 9. zv.	7321	16'0	brezvetr.	del. oblak.	
8. 7. zv.	7312	127	brezvetr.	pol. oblak.	
„ 2. pop.	7283	220	p. m. jzah.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 15'8°, normale: 13'0°. Mokrina v 24 urah: 0'0 mm.

Krepčajte se s Kulmbaškim redilnim pivom
katero se dobi v steklenicah pri **Edmund Kavčič-u**
v Ljubljani, Prešernove ulice nasproti glavne pošte. (11—104)

Angeljnovno milo z znamko
Marzeljsko (belo) milo
Jamčeno čisti jedrni mili. (972—10)

Stanovanje
s 3 sobami in pritliklinami se odda za 1. avgust.
Povpraša se v trgovini Naglas, Turjaški trg št. 7. (1256—2)

Gospodična
s prakso v navadnem in dvojnem knjigovodstvu, perfektna stenografinja in korespondentinja, z znanjem obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, **išče službe.** (1259—1)
Prijazne ponudbe pod „A. M.“, poste restante, Ljubljana.

Podgradska posojilnica in hranilnica.
Št. 88—1902. (1203—3)

Stavbeni razglas.
Odda se izvršitev stavbe „Narodni Dom“.
Trošek proračunan je na K 39.000. Pismene ponudbe vložiti je do 15. maja in priložiti vadij v znesku K 1950.
Načrti, troškovnik in stavbeni pogoji so na uvid v posojilnični pisarni. Stavbeni material (kamenje, apno) je deloma pripravljen.
Zveza v Podgrad je iz sledečih postaj: Trnovo-Bistrica ali Šapljane (10 km), Hrpelje-Kozina (20 km).
Podgora v Istri, 1. maja 1903.
Starešinstvo.

Naznanilo.
Zaradi opustitve obrtnega lokala do 20. t. m. oblastveno dovoljena **popolna razprodaja hišnih in kuhinjskih priprav.** (1258—1)
Zraven si usojam p. n. občinstvu vljudo naznaniti, da bom **kleparsko obrt in vodovodno inštalacijo** v večji meri ravno tam še vedno dalje vodil in se p. n. odjemalcem kar najboljše priporočam.
Z velespoštovanjem
Stari trg št. 15. **G. I. Stadler.**

Izvolite ogledati mojo novo urejeno sukneno zalogo (1205—4)
v kateri se nahaja blizu 1000 raznovrstnih vzorcev
zadnje novosti od gl. 1-50 do 6—
R. MIKLAUC
črni in modni kamgarn ševijot iz Škofje Loke
trpežni lovski loden doskin in tricot
Ljubljana
največja zaloga strogo nizke cene
strogo nizke cene
Špitalske ulice št. 5
Vzorci pošiljam na zahtevanje brezplačno

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26—52)
Vsa pojma daja:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

S sta najbolj koristni **štedilni mili** za hišno rabo!
Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila
Pavel Seemann
Ljubljana.

Spretno šivilje
se vsprejmejo pri **A. Singer** (1264)
Gospoške ulice št. 4.

Dragotin Puc
tapetar
zaloga pohištva mizarске zadruge v Št. Vidu pri Ljubljani
Ljubljana Gradišče št. 5.

Vrhnika.
V trgu, blizu farne cerkve na zračnem kraju stoječi hiši št. 186 se za **letna stanovanja** ali za **letovišče** takoj oddaje:
v I. nadstropju 2 sobi in kuhinja za 160 K; v pritličju 2 sobi in kuhinja za 120 K; dalje tudi v pritličju 1 soba in kuhinja za 80 K.
Natančneje pri posestniku **Fran Jonke**, Ljubljana, Truberjeve ulice št. 2, I. nadstropje od 1. do 2. ure popoldne. (1254—2)

Zdravilišče Toplice
na Kranjskem, Dolenjsko, železniška postaja Straža-Toplice,
Akrototerna 38° C., pitno in kopalno zdravljenje, izredno učinkujoče proti protinu, kostencim, krču, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Veliki basini za kopanje, separata in barska kopališča (Moorbäder). Prijetno opremljene sobe za tuje, igralne in družbinske sobe. Zdravo podnebje. Bogato obgozdna okolica. Dobre in cene restavracije. **Sezija od 1. maja do 1. oktobra** — Prospekte in pojasnila daje brezplačno (1113—2) **upravnštvo kopališča.**

Kmetska dirka in **konjski semenj** v Belovaru
sta preložena do jeseni. (1221—2)

„ANDROPOGON“
(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstva za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in zjamčena neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prah-haje.
Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasti lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu **Váso Petričič-u.**
V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju. Dobi se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“.
Preprodajalci popust. (213-18)